

večja nevarnost preči s tem nogam, ki so posebno izpostavljene vlažnemu zraku in mrazu in imajo že to neugodnost, da niso toliko v stiku z zrakom kakor z zemljo, ki je dobra prevodnica toplote. Prehlajene noge so pa vzrok raznim boleznim, ki jih nazivljemo katar ali revmatizem. Če preskrbimo zadostno perila našim vojakom, skrbimo za njih zdravje, za zdravje celega naroda in za blagor naše domovine.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 2. novembra: Deutschlandsberg**; Breitenfeld, okr. Feldbach; Sv. Vid a. Vogau**, okr. Lipnica; Vitanje**, okr. Konjice; Gradec (za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 3. novembra: St. Oswald**, okr. Oberzeiring; Pišece**, okraj Brežice (svinjski sejem).

Dne 4. novembra: Stein ob Aniči*, okr. Gröbming; Konjice*; St. Pavel pri Preboldu*, okr. Celje.

Dne 6. novembra: Knittelfeld**, Wundschuh** okr. Gradec okolica; Ligist**, okr. Voitsberg; Brežice**; Sv. Magdalena, okr. Hartberg; Sv. Lenart v Slov. Goricah**, Sv. Vid pri Ptujju**; Feldbach**; Stainach**, okr. Irding; Pichel, okr. Bruck; Sv. Johann**, okraj Arvež; Wolfsberg**, okr. Wildon; Nova Cerkev**, okraj Celje*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 7. novembra: Luče (za drobno živino), okr. Arvež; (Imeno (za klavno živino), okr. Kozje.

Jesensko pregledovanje in prezimljenje čebel.

Koncem julija je glavna paša končana. Približajmo se nekoliko čebelam in opazujemo njih življenje in bitje. Dasi je glavna paša minula, vendar še nudijo ob vlažno toplen vremenu marsikatero cvetke na polju in v gozdu strdi, katera pa ne pomnožuje več zaloge, ampak služi samo za vsakdanjo potrebo. Važnejša je bera cvetnega prahu, katerega nanosijo čebele kot zalogo za prehrano zalege v prihodnji spomladi. Ako pregledujemo zalego v panjih, najdemo, da se je znatno skrčila in se nahaja le še v malih ploščinah. Tudi število čebel pojema, pred vsem zginejo trojce (razun pri drugih družinah brez matice). Nasprotno pa raste število sovražnikov, ki hlepijo po medenem zakladu, tako ose, ropne čebele, smrtoglavci, pa tudi voščeni molji, striževke (škarjice), pajki itd. Žitje naših čebel se polagoma omeji v notranjost panja; oddaljene zaloge se prenesejo v zimski stan; razpoke v stanovanju in spranje pri okencih se zadelajo z lepljivo smolo, celo letalna luknja se zoži.

Čebela se pripravljala na zimsko spanje in opominja nas čebelarja na

Jesensko pregledovanje

na natančno preiskanje panjev in na prezimljenje čebel-skih družin.

Po leti se je lahko pečati s čebelorejo, razvijajo se same, če je le količjak strdi, ne da bi nam bilo treba dosti pomagati. Drugače je pa po zimi. Ena sama huda zima vtegne vničiti blagodar večih poljetij. Kaj pomaga, če čebelice po leti še tako marljivo zbirajo in nemarni čebelar jih pa pustijo, da po zimi zmrznejo ali jim pa da en funt premalo strdi, da družina kratko pred prvo pašo lakote pogine ali pa tako oslabi, da prve paše izrabiti ne more. Izkušeni umni čebelarji smatrajo ravnanje s čebelami po zimi za najvažnejše delo in trdi se, da je ta posel podlaga čebeloreji.

Na kajja treba paziti pri prezimljenju?

1. Prezimumaj le močne in zdrave družine! Močna družina prestane zimo lažje nego slaba. Zdržavanje krepkih družin je cenije nego bornih. Slabičji rabijo več hrane in se hitreje loti griža.

Ker je pridelek čebel odvisen od njih razvoja v spomladi in se zamorejo le močne družine razviti pravočasno in izrabiti darove zgodnje spomladi in sicer oboje v večji meri nego je to mogoče slabim družinam, pričakovati je le od močnih družin obilo strdi.

Zdrži slabe družine z onimi, ki nimajo matic. Skušaj mlade čebele v zimo spraviti.

2. Prezimumaj le močne družine z mladimi rodnicami maticami! Za prospelj družine v prihodnjem letu je treba mlade rodne matice. Vsaka matica ni dobra. Merodajna ni zunanja oblika, velikost ali barva, tudi ne starost maticina, ampak le stanje zalege (zaprti brez luken). Za drugoletni razvoj je potrebno, da naleže matica s polno močjo zalege.

3. Prezimumaj male zadnje roje v strdenem prostoru močne družine, da imaš na razpolago rezerve.

4. Preskrbi oružje z obilno in dobro hrano. Vsaka družina imej 10 do 15 kilogramov hrane v zalogi,

ki obstoji iz nad zalego se nahajajoče strdi in sladkorja. Obdrži tudi napolnjenega lo pokritega satovja za nadomestno hrano v spomladi.

Približna poraba po zapiskih Wagesstocka je:

oktobra	3	do	4	luntje
novembra	1	„	2	lunta
decembra	1	„	2	„
januarja	1	„	2	„
februarja	2	„	3	lunte
marca	3	„	4	„
aprila	4	„	6	luntov.

5. Obesi satovje tako, da ne bo vmes prostora in da ga čebele lahko dosežejo.

6. Pripravi velikost prostora za prezimljenje primerno jakosti družine in skrbi, da prihaja dosti zraka skozi letalno luknjo.

7. Preskrbi prav topel ulnjak, da ne bo čebel trafil hudi zunanji mraz.

8. Skrbi za mir.

Mitt. f. Vorarlberg.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Zvezne armade feldmaršala nadvojvode Evgena silijo v gorovju najzgorajšnjega Tagliamenta in v benečanski ravnini po načrtu naprej.

Šef generalštaba.

200.000 mož vjetih!

Poročila pravijo, da je že 200 tisoč Italijanov vjetih.

Palmanova zasedena.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra. Naše armade se bližajo pod uspešnimi boji z italijanskimi četami Tagliamentu. Palmanova je bila včeraj zasedena. Število vjetih presega 120.000 mož, kanonov pa 1000.

Vsa Primorska in Koroška protsa.

Vlada je dobila od šefa našega generalštaba brzojav: „Vsa Primorska in Koroška je od sovražne invazije prosta. Velike pokrajine sovražne zemlje so v naši roki! Nadaljevanje uspehov obljublja nove uspehe.“

Loterijske številke.

Gradec, 24. oktobra 1917: 4, 65, 62, 9, 72.

Trst, 31. oktobra 1917: 51, 16, 76, 60, 21

Razširjajte in čitajte „Štajerca“!

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Po naprosbi dedičev po g. Jakobu Vrunker se bode od c. kr. okrajne sodnije v Ptujju, odd. VII, k zapuščini spadajoče nepremičnine e. št. 4 in 110 k. o. Vareja javno razprodalo.

Iste obstojijo iz 96 ar 89 m² travnika; 1 ha 00 ar 05 m² sadonosnika; 3 ha 84 ar 06 m² paše; 5 ha 83 ar 96 m² gozda in stanovalnih ter gospodarskih poslopj v razmerju 1 55 m² skupno s prešo za mošt; skupaj torej 11 ha 71 ar 42 m².

Izključna cena znaša K 10255-52.

Dražba se vrši v pondeljek, dne 12. novembra 1917 ob 9. uri dopoldne na lici mesta v Vareji št. 3.

Ponudbe pot izključno cenno se ne sprejmejo. Prodajalci so si obdržali, da izjavijo tekom 8 dneh, ako odklonijo razprodajo. Na zemljišču zavarovanim upnikom ostanejo njih rubežne pravice brez ozira na prodajalno cenno obdržane.

Potem se vrši ravnotam prostovoljna razprodaja v zapuščino spadajoče premožnine. Inventurni in civilni protokoli, pogoji o dobah in kraju plačila zamoreja se vpogledati pri c. k. notarju Francu Strafella med uradnimi urami.

C. k. okrajna sodnja v Ptujju, oddelek VII,

dne 10. oktobra 1917.

533

Ženske pomožne moči pri armadi.

Uporaba ženskih pomožnih sil pri armadi je imela tako dobre uspehe, da se namerava ta akcija v velikem obsegu nadaljevati. V to svrhu je armadna uprava izdelala nove bistveno izboljšane pogoje za nastavljanje ženskih moči pri armadi, ki olajšujejo tudi ženam in dekletom onih stanov, ki so bili do sedaj manj potrebni preskrbe, sklep potegovati se za tako mesto. Ne glede na plačo se jim priznavajo glede prehrane, stanovanja, obleke, zdravniške pomoči, dopustov in potovalnih stroškov mnoge prednosti, ki so zvezane ravno le s pripadnostjo k armadi na bojišču, dasiravno se seveda ne porabljajo na bojišču samem, marveč daleč za fronto, kjer so nevarnostim vojne skoraj ravno tako malo izpostavljene, kakor v zaledju. Pri tem je že sedaj pripomniti, da bi se vpoštevala tudi eventualna želja po uporabi v bolj spredaj ležečem pasu.

Uporabljajo se pa ženske moči kot tehnične pomočnike v laboratorijih in ambulatorijih, kot pisarniške moči, kot streljnice, gospodinje in kuhinjske osebe, kot pomožne delavke, kakor krojačice, šivilje, prakle, pri peki, kot natakariče, ali kot pomožne osebe za ordonančno in navadno domačo službo. Zlasti v sanitarnih zavodih, pisarnah, kinematografih na bojiščih, pri poštah in drugod bi mogle biti nastavljene še številne žene.

Glede plače, prehrane in stanovanja veljajo za posamezne kategorije te-le določbe. Dobe:

a) Pisarniške moči I. razreda, to so kvalificirane moči, kakor perfektne strojepiske, stenografke, stereotipistke i. dr.: mesečno 200 K, če to zahtevajo, prehrano in stanovanje enako, kakor častniki in vojaški uradniki. Ker obstojajo častniške kuhinje, smejo dobivati hrano od tam. Za prehrano se zaračuna mesečno samo 40 K, za stanovanje nič, velja pa glede stanovanja, da dobe če le mogoče, vsaj dve nastavljenki po eni sobi.

b) Pisarniške moči II. razreda, to so delavne moči brez dosedajne prakse ali merodajnega znanja: mesečno 160 K; prehrana in stanovanje, kakor pod a).

c) Tehnične pomočnice za laboratorije in ambulatorije: mesečno 160 kron; hrana in stanovanje, kakor pod a).

d) Pomožne streljnice: dnevna 2 K, hrana in stanovanje zastoj; pri posebni porabnosti se dnevna zviša do 3 kron.

f) Gospodinje-voditeljice: Mesečno 100 do 120 K, hrana in stanovanje.

g) Kuharice in drugo kuhinjsko osebje: V kraju običajna plača in erarična hrana; če zahteva stanovanje, — kakor za možstvo.

h) Vse drugo pomožno osebje: V kraju navadne plače; če zahtevajo, stanovanje, kakor možstvo.

Kjer to dopuščajo okolnosti, se ustanove za ženske pomožne osebe, ki nimajo erarične hrane, posebne kantine v lastni režiji in brez namena dobička, kjer dobe po lastnem okusu in po lastni želji dobro in ceno hrano proti plačilu.

Poleg tega uživajo vse kategorije armadi na bojišču dodeljenih ženskih pomožnih moči še tele olajšave:

Pravico imajo do erarične obleke in obutvi. V slučaju obolenja jim pristojno za dva meseca brezplačno zdravljenje v vojaški bolnišnici, dovoljeno jim je tudi zdravljenje v zobozdravniških in popravljanje v zobotehničnih laboratorijih po veljavnih cenah.

Dopusti brez posebne utemeljitve se dovoljujejo pisarniškim močem, streljnicam, tehničnim pomočnicam in voditeljicam gospodinjstev vsakih 6 mesecev do 14 dni (ne všteti pot tja in nazaj), dopusti iz zdravstvenih ozirov se dovoljujejo, če treba, do dveh mesecev, nadalje se vsem ženskimi pomožnim močem od slučajja do slučajja dovoljujejo dopusti v nujnih rodbinskih zadevah do 8 dni.

Povračilo potnih stroškov se da za potovanje iz kraja, kjer stanujejo, potem pri dopustih brez posebne utemeljitve in iz zdravstvenih ozirov, kakor tudi pri odpustu brez lastne krivde in pri odpustu na lastno prošnjo, če je bila ženska moč najmanj 4 mesece v službi. Pri tem gre vsem pisarniškim močem, tehničnim pomočnicam, voditeljicam gospodinjstev in streljnicam pri železniških voznjah II. razred, vsem drugim pomožnim močem pa III. razred.

Glede drugih pogojev za nastavljenje (8 do 10 urnega delavnega časa najnižja starost 16 oziroma 20 let, najvišja starost za pisarniške moči 40 let itd.) se napram prejšnjim objavam ni nič izpremenilo.

Da se omogoči vsaki prosilki za službo razpršiti morda obstoječe dvome po ustmenih informacijah, so se poleg vsega ustanovili še informacijski uradi, in sicer:

a) pri c. in kr. vojaškem poveljništvu v Gradcu, Schönauugasse 17, II. nadstropje, ure za informacije od 9. dopoldne do 1. opoldne,